

Plenum

Torsdag 3.10.2024 kl. 16.01—18.20

2.2. Muntlig fråga om att trygga social- och hälsovårdstjänsterna (Mika Riipi cent)

Muntligt spörsmål MFT 158/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Nästa fråga. — Ledamot Riipi, varsågod.

Debatt

16.36 **Mika Riipi kesk:** Arvoisa puhemies! Kotikunnassani Sodankylässä ollaan sulke-massa muistisairaiden ikäihmisten loppuelämän koti Nutukas. Samalla tapaa lähipalvelui-ta ollaan ajamassa alas Kolarissa, Sallassa, Pelkosenniellä, Posiolla, ympäri maata. [Ben Zyskowicz: Näinkö teidän sote toimii?] Sodankylässä olen tavannut jopa omaisia, jotka itkevät läheistensä kohtaloa, enkä ihmettele: muistisairaita ikäihmisiä laitetaan lop-puelämäkseen jopa satojen kilometrien päähän läheisistään ja omaisistaan.

Hallitus on paitsi tietenkin syyttänyt edellistä hallitusta myös keksinyt nyt ratkaisuksi tä-hän ihmisten hätään, että otetaan Lappi ja viisi muuta aluetta tiukempaan valtion ohjauk-seen. [Eduskunnasta: Ohhoh!] Arvoisa ministeri Ikonen, tällä tiukalla ohjauksellako se ih-misten hätä nyt helpottuu, miten ihmeessä se helpottuu? [Puhemies koputtaa] Minä haluai-sin, että te kertoisitte minulle, meille ja erityisesti [Puhemies koputtaa] niille omaisille siel-lä Sodankylässä, miten tämä tilanne nyt paranee.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.37 **Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa pu-hemies! Meillä, niin valtiolla kuin hyvinvointialueillakin, on yhteisenä tavoitteena turvata ihmisten palvelut. Ja siitä tässä on kyse, että nyt olemme arvioineet sitä, miten... Ensinnä-kin nyt on arvioitu — hyvinvointialueitten johtajat ympäri maan ovat sanoittaneet sen niin — että perustuslain mukaisten palveluitten turvaaminen ja palveluitten yhdenvertainen saatavuus toteutuu suhteellisen hyvin eri puolilla Suomea. Eli he toteavat, että tämmöistä palveluiden kriisiä ei palveluissa ole. Totta kai samaan aikaan täytyy sanoa, että jokaisella alueella on kohtia, joissa palveluita edelleenkin pitää parantaa ja missä ratkaisuja pitää ha-kea.

Mutta se haaste on tällä hetkellä se, miten alueet pystyvät taloutensa hallitsemaan ja mi-ten me saamme sen talouden kestämään niin, että palveluita on tulevaisuudessakin. Ja siitä syystä nämä kuusi aluetta olemme ottaneet tällä tavalla tiiviimpään ohjaukseen, jolla yh-dessä haetaan, mitä valtio voi tehdä, jotta alueet onnistuvat, mitä alueet voivat tehdä enem-män ja mitä hyvää opittavaa näillä alueilla on myöskin muualta. [Antti Kurvisen välihuu-

Punkt i protokollet PR 96/2024 rd

to] Eli tässä on tavoitteena auttaa myöskin Lappia ja näitä muita alueita onnistumaan siinä omassa työssään. Samassa pöydässä ollaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

16.38 Tuomas Kettunen kesk (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kyllähän valitettavasti todellisuus, missä tuolla ministeriäitiossa tällä hetkellä eletään, on aivan toisenlainen kuin sote-alan ammattilaisilla, hyvinvointialueitten asiakkailla ja omaisilla. Hallituksen asenne on hieman osin jopa välinpitämätön, mutta yritetäänpä vielä kerran.

Keskusta on tehnyt lukuisia ehdotuksia sosiaali- ja terveystalouden turvaamiseksi ja hyvinvointialueiden tukemiseksi uudistamistyössä, ja tässä on vielä muutama: Pidentäkää hyvinvointialueiden alijäämien kattamisaikaa. Se turvaisi työrauhan, ja uudistukset ehtisivät vaikuttaa myös taloudellisesti. Perukaa yksityislääkäreiden Kela-korvausten 500 miljoonan euron korotus. Se ei ole lyhentänyt hoitojonoja, vaan se on valunut lääkefirmojen omistajien taskuun. Ohjatkaa tämä raha hyvinvointialueille.

Mutta kysyn sosiaali- ja terveystalouden ohjauksesta vastaavalta ministeri Ikoselta, miksi yksikään ehdotuksemme ei ole kelvannut. [Eduskunnasta: Hyvä kysymys! — Perussuomalaisten ryhmästä: Tehän jätitte tyhjän paperin!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Ikonen.

16.40 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on hallituksessa myöskin tällainen ihan kokonaisvaltainen korjaussarja tässä tämän sote-uudistuksen jälkeen. [Krista Kiuru: Ohhoh, nyt kyllä oli uutinen!] Me olemme täällä yhdessä todenneet, että tämä vanha lakipaketti, jonka edellinen hallitus teki, ei tällä hetkellä toimi optimaalisesti eri puolilla Suomea. Sen takia me uudistamme tällä hetkellä rahoitusta. Me olemme uudistaneet tätä ohjausta, jotta voimme tukea paremmin hyvinvointialueita onnistumaan eri ministeriöitten yhteistyössä.

Nämä Kela-korvaukset ja terapiatakuu, monet palveluiden uudistamiseen liittyvät lainsäädännöt, joita ministeri Juuso vie eteenpäin, tähtäävät siihen, että palvelut kohdentuisivat entistä paremmin. [Veronika Honkasalo: Rikkaille!]

Ministeri Multala on edistänyt sitä, että sote-alojen aloituspaikkoja saadaan lisää, jotta saadaan osaajapulaa helpotettua. Ministeri Juuso on hakenut keinoja myöskin vuokralääkäritilanteen helpottamiseen. Me teemme todella paljon — digitalisaatiota edistetään sote-palveluissa — eli tämä meidän keinovalikoimamme on hyvin moninainen.

Tekin olette kannattaneet esimerkiksi sitä, että tällaista norminpurkua tehdään siellä myöskin ja tällaista hukkajahtia, [Puhemies koputtaa] ja sekin on meillä budjettiriihessä käynnistettynä liikkeellä. Eli kyllä on asioita, joista olemme [Puhemies koputtaa] samaa mieltä ja yhteisessä tuumassa viedään eteenpäin.

Frågan slutbehandlad.